

PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY

**ZESPOŁU SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH NR 4 W
LEGNICY**

Na lata 2018/2021

PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY

**ZESPOŁU SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH NR 4 W
LEGNICY**

Na lata 2018/2021

MOTTO SZKOŁY:

*„Jestem człowiekiem uczestniczącym w kreowaniu siebie i świata
– szanuję tradycje, ugruntowując poczucie własnej tożsamości –
jestem Europejczykiem.”*

I. WPROWADZENIE

Opracowany Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest zbiorem działań, które mają za zadanie wspomagać i kształtować prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. Ich celem jest zapobieganie pojawieniu się i rozwojowi danego niekorzystnego zjawiska w konkretnej sytuacji i grupie społecznej, jak też promowanie alternatywnych, pozytywnych zjawisk, form spędzania czasu w stosunku do tych, które usiłuje się wyeliminować.

Proponowany przez nas Program Wychowawczo-Profilaktyczny składa się z wielu części, a każda z nich ma na celu zapobieganie pojawianiu się bądź ograniczenie występowania czynników ryzyka. Wychodzimy z założenia, że silna więź emocjonalna ucznia ze szkołą, a także nawiązanie współpracy i trwałej relacji pomiędzy pracownikami szkoły, a opiekunami uczniów, jest w stanie w znacznej mierze przeciwstawić się podobnym zagrożeniom. Wspólne działanie na polu rodzinnym i szkolnym może przynieść zamierzony efekt w momencie, gdy ustalono wspólne cele, a obie strony dialogu traktują się po partnersku.

1. Założenia programowe

- ✓ Celem wychowania realizowanego w szkole jest uczeń/wychowanek dojrzały na miarę fazy rozwojowej, w której się znajduje. Dojrzałość osiąga w czterech sferach: fizycznej, psychicznej (w tym między innymi emocjonalnej i intelektualnej), społecznej oraz duchowej.
- ✓ Celem działań profilaktycznych realizowanych w szkole jest proces wspierający uczniów w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników niekorzystnych dla zdrowia fizycznego i psychicznego. Działania profilaktyczne szkoły skupia się na eliminacji lub redukcji czynników ryzyka i wzmacnianiu czynników chroniących. Treści i działania profilaktyczne naszego programu dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów i problemów występujących w społeczności szkolnej.
- ✓ Cele powyższe osiąmane są w drodze działań wychowawczych, gdzie „wychowanie” należy rozumieć jako proces wspierania ucznia/wychowanka w rozwoju i działań profilaktycznych.

Program wychowawcz-profilaktyczny powstał w oparciu o:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483).
2. Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. 1991 nr 120 poz. 526).

3. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. 2017 poz. 1189).
4. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. 2017 poz. 59, 949).
5. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. 2016 poz. 1943 ze zm.).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2015 poz. 1249).
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 poz. 356).
8. Statut Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 4 w Legnicy.

MISJA SZKOŁY

Jesteśmy szkołą:

- bezpieczną,
- prowadzącą szeroki zakres działań dydaktycznych i pozalekcyjnych, dzięki którym nasi uczniowie zdobywają wiedzę i umiejętności pozwalające sprostać wyzwaniom dorosłego życia,
- zapewniającą równość szans i sprawiedliwość społeczną,
- pomagającą wszystkim uczniom w pełnym rozwoju talentów i zainteresowań, nie tylko w ramach zajęć lekcyjnych, ale także w różnego rodzaju konkursach, kołach, wycieczkach,
- kładzącą duży nacisk na efektywność kształcenia, przygotowanie do dalszej edukacji, zapewnienie warunków wszechstronnego rozwoju każdego ucznia
- promującą zdrowy styl życia,
- przyjazną rodzinie i bliską dzieciom i młodzieży; żadne dziecko nie jest u nas anonimowe,
- wspierającą ducha porozumienia i współpracy między uczniami i nauczycielami, między rodzicami i szkołą, między społecznością lokalną i szkołą,
- wychowujemy w duchu tolerancji i wzajemnego poszanowania,
- kultywujemy tradycje, kształtujące świadomość narodową naszych uczniów.

WIZJA SZKOŁY:

- Nasza szkoła jest zakorzeniona w tradycji lokalnej i narodowej. Kształcimy swoich wychowanków w oparciu o szacunek do drugiego człowieka, poszanowanie systemu wartości, dziedzictwa kulturowego i historycznego.
- Każdy uczeń w naszej szkole osiąga sukces na miarę swoich możliwości, uczy się żyć w środowisku i dla środowiska. Kształtujemy w uczniach wrażliwość na dobro, prawdę i piękno. Najwyższym dobrem jest dla nas uczeń.

MODEL OSOBOWY WYCHOWAWCY:

- wspiera rodziców w procesie wychowania,
- traktuje uczniów indywidualnie,
- jest życzliwy, miły, uprzejmy, otwarty na problemy wychowanków, wspierający,
- stawia wymagania i konsekwentnie je realizuje,
- jest tolerancyjny i sprawiedliwy,
- rozumie młodzież,
- integruje zespół klasowy,
- dobrze organizuje pracę własną i wychowanków,
- wspiera uczniów w poszukiwaniu dalszej drogi rozwoju,
- pełni rolę mediatora w sytuacjach trudnych pomiędzy uczniami lub uczniami a nauczycielami,
- wdraża wychowanków do aktywności i samodzielności.

MODEL ABSOLWENTA

Absolwent naszej szkoły:

- jest przygotowany do uczestnictwa w następnym etapie kształcenia,
- potrafi wiedzę teoretyczną zastosować w praktyce,
- będzie szanował godność osoby ludzkiej, odrzuci przemoc i agresję,
- będzie godnie reprezentował swoją, rodzinę, szkołę, swój region,

- szanuje wielowiekowe dziedzictwo kulturowe,
- szanuje innych i potrafi z nimi współpracować,
- radzi sobie ze stresem, umie rozwiązywać problemy,
- jest otwarty na innych, szczery i życzliwy,
- jest asertywny,
- jest kulturalny i odpowiedzialny,
- dba o swoje zdrowie i otoczenie,
- jest ciekawy świata i potrafi korzystać z różnych źródeł informacji, by samodzielnie poszerzać swoją wiedzę,
- posiada zainteresowania i rozwija je na miarę swoich możliwości;
- jest prawy – umie odróżnić dobro od zła, zna normy dobrego zachowania i według nich postępuje
- umie współpracować w grupie i łatwo nawiązuje kontakty z rówieśnikami;
- jest dobrym organizatorem;
- nie boi się podejmowania nowych wyzwań.

Do obowiązków wychowawcy klasy należy omówienie następującej tematyki:

- Wybór samorządu klasowego
- Opracowanie planu wychowawców
- Uzgodnienie terminarza wycieczek klasowych
- Omówienie praw i obowiązków ucznia – praw człowieka
- Omówienie regulaminów i zarządzeń szkolnych – ważnych dokumentów pracy szkolnej
- Opracowanie propozycji ocen z zachowania – samoocena i ocena
- Omówienie wyników w nauce
- Omówienie systemu nagradzania i karania
- Nasze sukcesy i porażki – udział w konkursach i olimpiadach – aktywizacja do udziału w życiu klasy i szkoły
- Priorytety działań Szkoły

- Zasady BHP
- Wartości i normy – tożsamość narodowa
- Patron szkolny

Działania mające na celu ochronę i pomoc młodzieży w przypadku wystąpienia zagrożeń:

1. Spotkania uczniów klas pierwszych z pedagogiem szkolnym.
2. Nawiązanie współpracy z osobami i instytucjami wspierającymi wychowanie i opiekę, np. z pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 2 w Legnicy, MONAR-u, Policji, Sanepidu, Wyższych Uczelni.
3. Zajęcia w ramach profilaktyki uzależnień.
4. Promocja zdrowia.
5. Pedagogizacja rodziców.
6. Zdrowotne i społeczne skutki uzależnień – analiza problematyki na zajęciach z wychowawcami i nauczycielami przedmiotów.
7. Stosowanie i właściwe wykorzystywanie systemu kar i nagród, zgodnie ze Statutem szkoły.
8. Kontrola i nadzór nad właściwym stosowaniem zasad oceniania zachowania uczniów, przestrzeganiem zasad i trybu postępowania w przypadku opuszczenia zajęć przez uczniów oraz innych zachowań łamiących prawo.
10. Rozmowy dyscyplinujące na posiedzeniach Szkolnego Zespołu Wychowawczego.
11. Przeprowadzanie diagnoz dotyczących wiedzy o uzależnieniach i ich zapobieganiu.
12. Przeprowadzanie diagnoz dotyczących bezpieczeństwa uczniów.
13. Wykonywanie tematycznych gazetek szkolnych i klasowych.
14. Spotkania profilaktyczne z:
 - Pielęgniarką
 - Policjantem
 - Pracownikiem Monaru
 - Przedstawicielem Sanepidu
 - Pracowniczkami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej
15. Spotkanie pedagoga szkolnego z rodzicami uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym – rozmowy indywidualne.

16. Prowadzenie stałego i systematycznego doradztwa psychologiczno-pedagogicznego.

A . ZAŁOŻENIEM PRACY WYCHOWAWCZEJ JEST:

Pracę wychowawczą opieramy na uznanych wspólnie wartościach, takich jak: bezpieczeństwo, tolerancja, rodzina, uczciwość, przyjaźń i koleżeństwo, zdrowie, miłość, wiara, patriotyzm/ honor, szacunek, dobro, odpowiedzialność za siebie i innych, kultura osobista, wiedza/ wykształcenie.

W oparciu o założenia pracy wychowawczej za szczególnie ważne uznajemy zaspokojenie takich potrzeb wychowanków jak:

- **poczucie bezpieczeństwa** (uważamy, że wychowanek czujący się bezpiecznie jest chętny i otwarty na współpracę),
- **uznania i akceptacji** (dowartościowania wychowanka, dostrzegania każdego osiągnięcia oraz inspirowanie do dalszego rozwoju),
- **poszanowania godności własnej i drugiego człowieka** (bez względu na pochodzenie, przekonania, wygląd zewnętrzny),
- **podtrzymywania i wzmacniania więzi przyjacielskich i koleżeńskich,**
- **mówienia prawdy i otwartego wyrażania swoich myśli** (nie raniąc uczuć innych),
- **obiektywnego i sprawiedliwego traktowania.**

CELE WYCHOWANIA:

1. Intelktualny rozwój ucznia.
2. Moralny rozwój ucznia.
3. Społeczny rozwój ucznia.
4. Emocjonalny rozwój ucznia.
5. Rozwijanie i podtrzymywanie ukraińskiej tożsamości kulturowej i językowej.
6. Proeuropejski rozwój ucznia.
7. Fizyczny rozwój ucznia.
8. Proekologiczny rozwój ucznia.
9. Prozdrowotny rozwój ucznia.

Działalność wychowawcza

Działalność wychowawcza naszej szkoły jest jednolitym, zintegrowanym z nauczaniem procesem dydaktyczno – wychowawczym, realizowanym przez wszystkich nauczycieli w trakcie zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych, w ścisłej współpracy ze środowiskiem lokalnym.

SFERA	ZADANIA	FORMA REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
<u>Intelektualna</u>	1. Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i talentów	-Uczestnictwo w konkursach szkolnych i pozaszkolnych -przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne i ogólnoklasowe - prezentowanie talentów na forum szkoły i w środowisku – praca z uczniem zdolnym	- nauczyciele poszczególnych przedmiotów - wychowawcy, nauczyciele j.ukraińskiego -wychowawcy
	2. Wyrabianie myślenia twórczego, wcielanie w życie dobrych pomysłów i rozwiązań	- preferowanie aktywnych metod nauczania i uczenia się - organizowanie warsztatów i zajęć psychoedukacyjnych dotyczących myślenia twórczego i rozwiązywania problemów oraz radzenia sobie w sytuacjach problemowych	-wychowawcy -pedagog szkolny
	3. Motywowanie uczniów do systematyczności	- ocenianie zgodnie ze szkolnymi zasadami oceniania zawartym w statucie szkoły	-nauczyciel
	4. Rozwijanie umiejętności samodzielnego myślenia i wnioskowania oraz samodzielnego pozyskiwania wiedzy	- korzystanie z nowoczesnej techniki komputerowej - Internet - korzystanie z biblioteki szkolnej – prasa techniczna, popularno-naukowa - praca ze słownikiem, encyklopedią itp. - prowadzenie zajęć lekcyjnych aktywnymi metodami nauczania - wdrażanie młodzieży do samodzielnego poznawania świata w jego złożoności	-nauczyciel informatyki -opiekun biblioteki -nauczyciel j.polskiego, j.obcego. -każdy nauczyciel

	5. Precyzowanie i pogłębianie zainteresowań	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie różnorodnych kół zainteresowań - przygotowanie uczniów do olimpiad przedmiotowych i konkursów - organizowanie wycieczek tematycznych i przedmiotowych oraz wykorzystanie ich efektów na zajęciach lekcyjnych i w pracy wychowawczej - współpraca z uczelniami wyższymi w regionie - rozwijanie współpracy zagranicznej – wymiana doświadczeń w ramach praktyk zagranicznych -uczestnictwo w projektach europejskich 	każdy nauczyciel
	6. Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy	<ul style="list-style-type: none"> - planowanie pracy zespołu klasowego w oparciu o terminarz imprez i uroczystości ogólnoszkolnych - kształcenie podczas zajęć lekcyjnych nawyków dobrej organizacji optymalnego wykorzystania czasu. - praca z uczniem mającym określone trudności 	<ul style="list-style-type: none"> -wychowawca -każdy nauczyciel -każdy nauczyciel
	7. Doskonalenie techniki pracy umysłowej oraz umiejętności korzystania z różnych źródeł	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie spotkań ze specjalistami zajmującymi się problematyką dziecka i rodziny - organizowanie warsztatów tematycznych we współpracy z PPP - rozwijanie programu edukacji czytelnicznej i medialnej w bibliotece szkolnej - zapewnienie dostępu do internetu i wykorzystanie technik komputerowych w pracy lekcyjnej i pozalekcyjnej. 	<ul style="list-style-type: none"> -pedagog szkolny - pedagog szkolny -opiekun biblioteki -nauczyciel j.polskiego -nauczyciel informatyki
<u>Moralna</u>	1. Kształtowanie postaw altruistycznych oraz systemu wartości	<ul style="list-style-type: none"> - promowanie imienia Patrona Szkoły, I. Antonycza – jako wzór osobowy, przewodnik, inspirator - przygotowanie i udział w uroczystościach szkolnych wynikających z harmonogramu (święta, dzień sportu, rekolekcje itp.) - angażowanie ucznia w prace szkolnego wolontariatu 	<ul style="list-style-type: none"> -nauczyciele j.ukraińskiego -odpowiedzialni nauczyciele -wychowawcy, opiekun wolontariatu.

	2. Uczenie działania zespołowego, unikania konfliktów, tworzenie klimatu dialogu i efektywnej współpracy	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie szkoleń i warsztatów z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, tolerancji odmiennych postaw, poglądów, gustów, ras itp. - zachęcanie do pomocy innym (wolontariat) - uczenie analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania z poszanowaniem poglądów innych osób -realizacja projektów przedmiotowych 	<ul style="list-style-type: none"> -pedagog szkolny -wychowawcy,opiekun wolontariatu. -wychowawcy - każdy nauczyciel
	3. Kształtowanie prawidłowych relacji międzyludzkich	<ul style="list-style-type: none"> - uczenie asertywnego funkcjonowania w grupie rówieśniczej - integracja zespołu klasowego (wycieczki klasowe, zajęcia integracyjne, aktywny udział w życiu klasy i szkoły) - poprawne komunikowanie się z rówieśnikami, nauczycielami i wychowawcami - doskonalenie technik mediacyjnych (zajęcia organizowane przez PPP) 	<ul style="list-style-type: none"> -wychowawcy -wychowawcy -wychowawcy, nauczyciele -pedagog szkolny
<u>Spoleczna</u>	1. Rozwijanie różnych form samorządności, przygotowanie do pełnienia ról społecznych, wychowanie liderów i animatorów	<ul style="list-style-type: none"> - zorganizowanie wyborów do samorządu uczniowskiego - umożliwianie przedstawicielom samorządu uczniowskiego udziału w opracowaniu lub opiniowaniu dokumentów wewnętrznych (m.in. programu wychowawczego) - uczenie pełnienia określonych ról społecznych w szkole: lider grupy, koordynator akcji, organizator uroczystości, przewodnik wycieczki, gospodarz klasy itp. 	<ul style="list-style-type: none"> -opiekun samorządu - opiekun samorządu -wychowawcy
	2. Przygotowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> -uwzględnienie tematyki na zajęciach z przedmiotów humanistycznych dotyczącej rodziny, małżeństwa, miłości - pedagogizacja rodziców na zebraniach ogólnoszkolnych, klasowych, rozmowach i konsultacjach indywidualnych 	<ul style="list-style-type: none"> -nauczyciele przedmiotów humanistycznych -wychowawca, pedagog szkolny

	3. Nawiązywanie bliskich i serdecznych kontaktów w grupie rówieśniczej	<ul style="list-style-type: none"> - uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego i przyjęcie uczniów klas I Szkoły Podstawowej w poczet społeczności szkolnej, - organizowanie zajęć integracyjnych, spotkań klasowych, zabaw i dyskotek, - uroczyste obchody świąt, uroczystości szkolnych i klasowych, - organizowanie konkursów szkolnych, - uroczyste zakończenie roku szkolnego, 	<ul style="list-style-type: none"> - dyrektor - wychowawcy klas - odpowiedzialni nauczyciele - organizatorzy konkursów - odpowiedzialni nauczyciele - wychowawcy klas
	4. Realizacja planu doradztwa zawodowego dla gimnazjum i liceum	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie dzieci i młodzieży do podjęcia decyzji o dalszym kształceniu i przyszłej aktywności zawodowej, - wyposażenie uczniów w umiejętności służące podejmowaniu właściwych decyzji życiowych, - określeniu własnych predyspozycji i zainteresowań, 	<ul style="list-style-type: none"> -wychowawcy -doradca zawodowy -pedagog szkolny
	5. Zachowywanie się w sposób kulturalny i akceptowany społecznie.	<ul style="list-style-type: none"> - codzienne wdrażanie do używania form grzecznościowych i kulturalnego zachowania 	<ul style="list-style-type: none"> -wychowawca -każdy nauczyciel -pedagog szkolny
	6. Szanowanie dobra wspólnego	<ul style="list-style-type: none"> - wyrabianie nawyków poszanowania wspólnego dobra (zajęcia na godz. wychowawczej) - zapoznanie ze sposobami bezpiecznego korzystania ze sprzętu sportowego oraz z regulaminem sali gimnastycznej i pracowni szkolnych, 	<ul style="list-style-type: none"> -wychowawcy -nauczyciel wychowania fizycznego -nauczyciel techniki -pedagog szkolny

	7. Bezpiecznie przychodzenie/ dojeżdżanie i wracanie ze szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> - zorganizowanie spotkania z policjantem, pogadanka na temat bezpiecznego uczestniczenia w ruchu drogowym - przygotowanie uczniów do egzaminu na kartę rowerową/motorowerową, - pogadanki na temat bezpiecznej drogi do szkoły, 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawca - pedagog szkolny
<u>Emocjonalna</u>	1. Poznawanie własnej sfery uczuciowej, uczenie się umiejętności okazywania uczuć i kierowania emocjami	<ul style="list-style-type: none"> - uczenie rozpoznawania i nazywania swoich własnych uczuć (warsztaty organizowane przez PPP, lekcje wychowawcze, zajęcia z pedagogiem) - organizowanie zajęć psychoedukacyjnych dotyczących empatii, asertywności, radzenia sobie ze stresem – „stres pod kontrolą”, - kierowanie swoim rozwojem emocjonalnym poprzez rozwijanie inteligencji emocjonalnej, stosowanie technik relaksacyjnych (warsztaty organizowane przez PPP, lekcje wychowawcze, zajęcia z pedagogiem) 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawca - pedagog szkolny
	2. Uczenie umiejętności odróżniania emocji od zachowania	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki na temat zwrócenia uwagi na rozróżnienie zachowania uległego, asertywnego i agresywnego (lekcje wychowawcze, zajęcia z pedagogiem) - wyrabianie umiejętności panowania nad negatywnymi emocjami (lekcje wychowawcze, zajęcia z pedagogiem) 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawca - pedagog szkolny
	3. Kształtowanie realistycznego obrazu siebie	<ul style="list-style-type: none"> - egzekwowanie swoich praw respektując prawa innych - radzenie sobie z trudnym partnerem - radzenie sobie ze złością i agresją (lekcje wychowawcze) 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawca klas
	4. Kształtowanie wrażliwości na krzywdę ludzką	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja tematyki godzin wychowawczych, religii - udział w akcjach charytatywnych organizowanych przez wolontariat szkolny – np. Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, Mikołajki dla dzieci z domu dziecka itp. 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele religii - opiekun wolontariatu

<u>Rozwój i podtrzymywanie ukraińskiej tożsamości kulturowej i językowej</u>	1. Poszanowanie tradycji, symboli narodowych i szkolnych	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie okolicznościowych uroczystości szkolnych umieszczonych w kalendarium szkolnym - prowadzenie imprez szkolnych w języku ukraińskim - prowadzenie chóru szkolnego oraz zespołu artystycznego propagującego kulturę ukraińską. - kształtowanie poczucia tożsamości narodowej - uroczyste ślubowanie klas pierwszych 	<ul style="list-style-type: none"> -odpowiedzialni nauczyciele -nauczyciele j.ukraińskiego - nauczyciele prowadzący chór szkolny, tańce szkolne -wychowawcy klas pierwszych
	2. Poznawanie historii i kultury ukraińskiej	<ul style="list-style-type: none"> - Prowadzenie zajęć z historii i kultury Ukrainy - pielęgnacja języka mniejszości narodowej - prowadzenie zajęć z języka ukraińskiego - organizowanie wycieczek celem poznania tradycji, zwyczajów i sztuki ukraińskiej - kultywowanie tradycji ukraińskich związanych ze świętami Bożego Narodzenia, Wielkanocnymi itp. 	<ul style="list-style-type: none"> -wychowawcy -nauczyciele j.ukraińskiego -odpowiedzialni nauczyciele
	3. Budzenie szacunku do innych narodów i wyznań	<ul style="list-style-type: none"> - nawiązywanie prywatnych znajomości poprzez kontakty z młodzieżą innych państw i wyznań - działanie ekumeniczne w ramach lekcji religii 	<ul style="list-style-type: none"> -odpowiedzialni nuczyciele -nauczyciele religii
<u>Proeuropejska</u>	1. Poszerzanie wiedzy o państwach członkowskich Unii Europejskiej i państwach stowarzyszonych	<ul style="list-style-type: none"> - Uczestniczenie w konkursach o tematyce europejskiej - Kontynuacja wymiany uczniów między krajami zaprzyjaźnionymi 	<ul style="list-style-type: none"> -nauczyciele wos-u -odpowiedzialni nauczyciele
	2.Przygotowanie młodych ludzi do życia w jednoczącej się Europie, stałych kontaktów i wspólnej pracy z innymi Europejczykami.	<ul style="list-style-type: none"> - Poznawanie innych kultur (wycieczki, filmy edukacyjne, wymiany międzynarodowe) - budowanie szacunku dla różnic kulturowych- pogadanki na godz. wychowawczej, lekcjach historii, wos-u, j.ukraińskiego. - pogadanki na temat kształtowania postaw tolerancji oraz akceptowanie różnorodności(lekcje wychowawcze) 	<ul style="list-style-type: none"> -osoby odpowiedzialne -wychowawcy -każdy nauczyciel

<u>Fizyczna</u>	1. Propagowanie zdrowego i aktywnego stylu życia – walczymy z nałogami przeciwdziałamy uzależnieniu	<ul style="list-style-type: none"> - podejmowanie działań profilaktycznych na poziomie klasy, grupy, społeczności szkolnej - reagowanie na zjawiska patologiczne, destrukcyjne, przemoc i agresję fizyczną i psychiczną. - promowanie zdrowego i racjonalnego stylu życia poprzez inicjowanie nowatorskich metod profilaktyki uzależnień, poprzez gazetki szkolne, lekcje wychowawcze, pogadanki na lekcjach biologii, chemii) - umożliwianie udziału w konkursach profilaktycznych szkolnych i pozaszkolnych. - prowadzenie zajęć o charakterze profilaktycznym przez wychowawcę, pedagoga szkolnego. - współpraca z pielęgniarką szkolną w zakresie opieki zdrowotnej uczniów - otoczenie opieką uczniów podatnych na wpływ środowisk patologicznych, subkultur młodzieżowych, sekt itp. - podejmowanie ogólnoszkolnych akcji: dzień bez papierosa, światowy dzień AIDS, różowa wstążeczka itp. - współpraca z instytucjami wspierającymi promocję zdrowia (PPP, sanepid, policja, straż miejska, monar). - prowadzenie pedagogizacji rodziców. - stała współpraca z rodzicami. 	<ul style="list-style-type: none"> -wychowawcy -pedagog szkolny -nauczyciele biologii -nauczyciele chemii -pielęgniarka szkolna
	2. Kształtowanie postawy dbałości o prawidłowy rozwój fizyczny, umysłowy oraz prawidłowe nawyki racjonalnego wypoczynku	<ul style="list-style-type: none"> - uczestniczenie w zajęciach WF, zawody sportowe itp. - prowadzenie zajęć wychowawczych dotyczących: <ul style="list-style-type: none"> propagowania aktywnego spędzania czasu wolnego dbania o bezpieczeństwo własne i rówieśników dbanie o wygląd zewnętrzny, higienę osobistą i higienę umysłową, a także o kulturę słowa. - uczenie się tworzenia właściwego klimatu do nauki w działalności pozalekcyjnej. 	<ul style="list-style-type: none"> -wychowawcy -nauczyciel wychowania fizycznego -pedagog szkolny

	3. Propagowanie higieny i oświaty zdrowotnej	<ul style="list-style-type: none"> - poznanie własnego organizmu i jego możliwości na zajęciach w-fu, biologii, lekcjach wychowawczych, religii itp. - troszczenie się o estetykę pomieszczeń szkolnych i najbliższego otoczenia poprzez utrzymywanie porządku, czystości i ładu w szkole - uświadamianie zagrożeń cywilizacyjnych i zdrowotnych XXI wieku – AIDS, bulimia, anoreksja, choroby kardiologiczne, układu ruchu itp. Zajęcia realizowane na lekcjach biologii, oraz gddw. - pogadanki na temat nałogów, ich szkodliwości oraz zasad zdrowego żywienia, realizowanych w formie zajęć z pedagogiem i na gddw. - poznawanie technik relaksacyjnych, zajęcia prowadzone przez pedagoga 	<ul style="list-style-type: none"> -wychowawcy -nauczyciel biologii -nauczyciel wychowania fizycznego -pedagog szkolny -pielęgniarka szkolna
	4. Rozwijanie możliwości młodzieży szczególnie uzdolnionej – wysportowanej	<ul style="list-style-type: none"> - podnoszenie umiejętności sportowych przez czynny udział w zawodach na terenie szkoły, miasta i międzyszkolnych - wyrabianie nawyku aktywnego trybu życia poprzez zajęcia sportowe 	<ul style="list-style-type: none"> -nauczyciel wychowania fizycznego -wychowawca
<u>Proekologiczna</u>	1.Uświadamianie zagrożeń cywilizacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> -tworzenie na terenie szkoły i w jej otoczeniu przyjaznego, bezpiecznego dla rozwoju i zdrowia środowiska - uwzględnianie w programach edukacyjnych tematyki proekologicznej 	<ul style="list-style-type: none"> -nauczyciele biologii -wychowawcy

	2.Promowanie aktywnych postaw proekologicznych	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja wycieczek tematycznych - prowadzenie na terenie szkoły obowiązku segregacji odpadów -wyjaśnianie zasad segregacji odpadów - prowadzenie zbiórek surowców wtórnych - udział w akcji „Sprzątanie Świata” 	<ul style="list-style-type: none"> -wychowawcy -nauczyciele biologii -opiekun wolontariatu
<u>Prozdrowotna</u>	1.Wyrabianie nawyków zdrowego stylu życia 2. Wskazywanie zagrożeń dotyczących: cyberprzemocy, bezpieczeństwa w internecie, uzależnień od telefonu,	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie postaw zdrowego odżywiania się na lekcjach biologii - omawianie zagrożeń wynikających ze spożywania alkoholu, palenia papierosów, zażywania narkotyków. Zajęcia prowadzone przez pedagoga i wychowawców na gddw. - Zwracanie uwagi na pozytywny wpływ regularnej aktywności fizycznej - promowanie aktywnego spędzania wolnego czasu - prowadzenie zajęć zdrowego odżywiania 	<ul style="list-style-type: none"> -wychowawcy -pedagog szkolny -nauczyciel wychowania fizycznego

B. ZAŁOŻENIA PRACY PROFILAKTYCZNEJ

Cele profilaktyki:

1. Przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, charakteryzujących się nieprzestrzeganiem przyjętych dla danego wieku zwyczajowych norm i wymagań, niosących ryzyko negatywnych konsekwencji dla zdrowia fizycznego i psychicznego ucznia oraz jego otoczenia społecznego.
2. Zapobieganie przyszłym szkodom (w tym uzależnieniu).
3. Zmniejszanie szkód wynikających z zażywania używek oraz zachowań problemowych osób z otoczenia dziecka.
4. Promocja zdrowia i rozwijanie zdolności do prowadzenia zdrowego trybu życia.
5. Zapobieganie zjawiskom cyberprzemocy.

Założenia profilaktyki to ogół działań chroniących dzieci i młodzież przed zakłóceniami w rozwoju, a także działań interwencyjnych w sytuacjach pojawiających się zagrożeń. Obejmuje działania podejmowane w czasie realizacji programów nauczania i realizacji działań wychowawczych, gdy realizowane są zadania ogólne szkoły, a także działania specyficzne dla profilaktyki.

Cele programu:

1. **Promowanie zachowań alternatywnych do zachowań problemowych: tolerancji, zdrowego stylu życia, pozytywnych kontaktów z innymi, pokojowego rozwiązywania konfliktów, konstruktywnego radzenia sobie z problemami.**
2. **Wzmacnianie czynników chroniących, szczególnie: więzi emocjonalnych, zainteresowania nauką i własnym rozwojem, szanowania norm, wartości i autorytetów.**
3. **Ograniczanie czynników ryzyka, szczególnie: trudności w nauce, złej sytuacji materialnej, niedojrzałości emocjonalnej, problemów w kontaktach osobowych.**
4. **Dostarczanie informacji na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków i substancji psychoaktywnych**
5. **Wypracowanie przez nauczycieli wspólnego modelu wymagań i postępowania wobec uczniów.**
6. **Pozyskanie współpracy rodziców w zakresie tworzenia i przestrzegania reguł zachowania dzieci w szkole i poza nią.**

III. DIAGNOZA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO DOKONYWANA W KAŻDYM ROKU SZKOLNYM

Diagnoza jest określana na podstawie:

- Badań ankietowych wśród uczniów
- Badań ankietowych wśród rodziców
- Obserwacji zachowań uczniów
- Analizy frekwencji
- Wywiadów i rozmów z rodzicami, Radą Rodziców
- Analizy wyników nauczania
- Informacji uzyskiwanych ze środowiska lokalnego m.in.: GOPS, PPP, POLICJI, MONAR, STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ i innych instytucji współpracujących ze szkołą.

Przeprowadzona diagnoza wśród rodziców wskazała iż należy wzmacniać działania skierowane na:

- tolerancję wśród młodzieży
- poprawę relacji w środowisku rówieśniczym
- poczucie bezpieczeństwa
- uświadamianie zagrożeń związanych z cyberprzemocą, bezpieczeństwem w internecie
- rozwój zdolności i talentów

IV. SPOSÓB WDRAŻANIA PROGRAMU

Treści programu będą realizowane podczas:

- zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego,
- godzin wychowawczych
- zajęć z pedagogiem
- zajęć warsztatowych prowadzonych przez specjalistów
- zajęć pozalekcyjnych
- konkursów
- wycieczek
- imprez szkolnych

- programów, akcji, kampanii, spotów, happeningów, debat
- spektakli teatralnych
- szkoleń, treningów umiejętności
- projektów

Metody pracy:

- metody praktyczne, inscenizacyjne
- dyskusje
- pogadanki
- burza mózgów
- wykłady
- warsztaty dla uczniów, nauczycieli i rodziców
- zajęcia terapeutyczne
- gry i zabawy psychoedukacyjne
- aktywizujące, z wykorzystaniem urządzeń interaktywnych

Szczegółowe zadania każdy nauczyciel ujmuje we własnym planie pracy dydaktycznej i wychowawczej. Przykłady realizacji treści programu profilaktycznego na poszczególnych zajęciach:

Przedmiot	Treści z podstawy programowej
Język polski	<ol style="list-style-type: none"> 1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: <ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje wypowiedzi o charakterze emocjonalnym i perswazyjnym, 2) rozpoznaje intencje wypowiedzi (aprobatę, dezaprobatę, negacje), 3) dostrzega w wypowiedzi ewentualne przejawy agresji i manipulacji. 2. Wartości i wartościowanie. Uczeń ze zrozumieniem posługuje się pojęciami dotyczącymi wartości pozytywnych i ich przeciwieństw oraz określa postawy z nimi związane, np.: patriotyzm-nacjonalizm, tolerancja -nietolerancja, piękno-brzydota, a także rozpoznaje ich obecność w życiu oraz w literaturze i innych sztukach.

	<p>3. Mówienie i pisanie. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) uczestniczy w dyskusji, uzasadnia własne zdanie, przyjmuje poglądy innych lub polemizuje z nimi, 2) przestrzega zasad etyki mowy w różnych sytuacjach komunikacyjnych, m.in. zna konsekwencje stosowania form charakterystycznych dla środków elektronicznych, takich jak SMS, e-mail, czat, blog (ma świadomość niebezpieczeństwa oszukiwania i manipulacji powodowanych anonimowością uczestników komunikacji w sieci, łatwego obrażania obcych, ośmieszania i zawstydzania innych wskutek rozpowszechniania obrazów przedstawiających ich w sytuacjach kłopotliwych, zna skutki kłamstwa, manipulacji, ironii).
<p>Język obcy nowożytny</p>	<p>1. Uczeń posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych [...] umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie następujących tematów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) człowiek (np.: dane personalne, wygląd zewnętrzny, uczucia i emocje, zainteresowania); 2) życie rodzinne i towarzyskie (np.: członkowie rodziny, koledzy, przyjaciele, czynności życia codziennego, formy spędzania czasu wolnego, styl życia, konflikty i problemy); 3) żywienie (np.: artykuły spożywcze, posiłki, lokale gastronomiczne); 4) podróżowanie i turystyka (np.: środki transportu, orientacja w terenie, informacja turystyczna, zwiedzanie) 5) sport (np.: popularne dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, imprezy sportowe); 6) zdrowie (np.: higieniczny tryb życia, samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie, uzależnienia). <p>2. Uczeń tworzy bardzo krótkie, proste i zrozumiałe wypowiedzi ustne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wyraża swoje opinie i uczucia; 2) opisuje intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość. <p>3. Uczeń reaguje ustnie w prosty i zrozumiały sposób, w typowych sytuacjach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nawiązuje kontakty towarzyskie (np.: przedstawia siebie i inne osoby, wita się i żegna, udziela podstawowych informacji na swój temat i pyta o dane rozmówcy i innych osób); 2) wyraża swoje opinie i życzenia, pyta o opinie i życzenia innych; 3) wyraża swoje emocje (np.: radość, niezadowolenie, zdziwienie); 4) prosi o radę i udziela rady. <p>4. Uczeń współdziała w grupie, np. w lekcyjnych i pozalekcyjnych językowych pracach projektowych.</p>
<p>Wiedza o społeczeństwie</p>	<p>1. Podstawowe umiejętności życia w grupie. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia i stosuje zasady komunikowania się i współpracy w małej grupie (np. bierze udział w dyskusji, zebraniu,

	<p>wspólnym działaniu);</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) wymienia i stosuje podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji; 3) przedstawia i stosuje w praktyce sposoby rozwiązywania konfliktów w grupie i między grupami; 4) wyjaśnia na przykładach jak można zachować dystans wobec nieaprobowanych przez siebie zachowań grupy lub jak im się przeciwstawiać. <p>2. Życie społeczne. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wyjaśnia na przykładach znaczenie podstawowych norm współżycia między ludźmi, w tym wzajemności, odpowiedzialności i zaufania; 2) rozpoznaje role społeczne, w których występuje oraz związane z nimi oczekiwania. <p>3. Udział obywateli w życiu publicznym. Uczeń opracowuje – indywidualnie lub w zespole – projekt uczniowski dotyczący rozwiązania jednego z problemów społeczności szkolnej lub lokalnej i w miarę możliwości go realizuje (np. jako wolontariusz).</p> <p>4. Środki masowego przekazu. Uczeń wyszukuje w mediach wiadomości na wskazany temat; krytycznie analizuje przekaz reklamowy.</p> <p>5. Problemy współczesnego świata. Uczeń rozważa, jak jego zachowania mogą wpływać na życie innych ludzi na świecie (np. oszczędzanie wody i energii, przemyślane zakupy).</p>
Geografia	<p>1. Ludność Polski. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wyjaśnia i poprawnie stosuje podstawowe pojęcia z zakresu demografii: przyrost naturalny, urodzenia i zgony, średnią długość życia; 2) odczytuje z różnych źródeł informacji (m.in. rocznika statystycznego oraz piramidy płci i wieku) dane dotyczące: liczby ludności Polski, urodzeń, zgonów, przyrostu naturalnego, struktury płci, średniej długości życia w Polsce; odczytuje wielkość i główne kierunki migracji z Polski i do Polski. <p>2. Wybrane zagadnienia geografii gospodarczej Polski. Uczeń wykazuje konieczność ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego w Polsce; wymienia formy jego ochrony, proponuje konkretne działania na rzecz jego ochrony we własnym regionie.</p>
Biologia	<p>1. Znajomość uwarunkowań zdrowia człowieka. Uczeń analizuje związek pomiędzy własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia (prawidłowa dieta, aktywność ruchowa, badania profilaktyczne) oraz rozpoznaje sytuacje</p>

wymagające konsultacji lekarskiej. Rozumie znaczenie krwiodawstwa i transplantacji narządów.

2. Budowa i funkcjonowanie organizmu człowieka. Uczeń:

- 1) Układ ruchu. Uczeń przedstawia znaczenie aktywności fizycznej dla prawidłowego funkcjonowania układu ruchu i gęstości masy kostnej oraz określa czynniki wpływające na prawidłowy rozwój muskulatury ciała.
- 2) Układ pokarmowy i odżywianie się. Uczeń:
 - a) przedstawia rolę i skutki niedoboru niektórych witamin (A, C, B6, B12, kwas foliowy, D), składników mineralnych (Mg, Fe, Ca) i aminokwasów egzogennych w organizmie;
 - b) omawia rolę błonnika w prawidłowym funkcjonowaniu układu pokarmowego oraz uzasadnia konieczność systematycznego spożywania owoców i warzyw;
 - c) wyjaśnia, dlaczego należy stosować dietę zróżnicowaną i dostosowaną do potrzeb organizmu (wiek, stan zdrowia, tryb życia i aktywność fizyczna, pora roku itp.) oraz podaje korzyści z prawidłowego odżywiania się;
 - d) oblicza indeks masy ciała oraz przedstawia i analizuje konsekwencje zdrowotne niewłaściwego odżywiania (otyłość lub niedowaga oraz ich następstwa);
- 3) Układ oddechowy. Uczeń przedstawia czynniki wpływające na prawidłowy stan i funkcjonowanie układu oddechowego (aktywność fizyczna poprawiająca wydolność oddechową, niepalenie papierosów czynnie i biernie);
- 4) Układ krążenia. Uczeń przedstawia znaczenie aktywności fizycznej i prawidłowej diety dla właściwego funkcjonowania układu krążenia;
- 5) Układ odpornościowy. Uczeń:
 - a) porównuje działanie surowicy i szczepionki; podaje przykłady szczepień obowiązkowych i nieobowiązkowych oraz ocenia ich znaczenie;
 - b) wyjaśnia, na czym polega konflikt serologiczny, zgodność tkankowa oraz transplantacja narządów;
 - c) przedstawia znaczenie przeszczepów, w tym rodzinnych, oraz zgody na transplantacje narządów po śmierci;
- 6) Układ nerwowy. Uczeń:
 - a) wymienia czynniki wywołujące stres oraz podaje przykłady pozytywnego i negatywnego działania stresu;
 - b) przedstawia sposoby radzenia sobie ze stresem;
- 7) Narządy zmysłów. Uczeń:
 - a) przedstawia przyczyny powstawania oraz sposoby korygowania wad wzroku (krótkowzroczność, dalekowzroczność, astygmatyzm);
 - b) przedstawia wpływ hałasu na zdrowie człowieka;
 - c) przedstawia podstawowe zasady higieny narządów wzroku i słuchu;
- 8) Układ dokrewny. Uczeń wyjaśnia, dlaczego nie należy bez konsultacji z lekarzem przyjmować środków lub leków

	<p>hormonalnych (np. tabletek antykoncepcyjnych, sterydów);</p> <p>9) Skóra. Uczeń opisuje stan zdrowej skóry oraz rozpoznaje niepokojące zmiany na skórze, które wymagają konsultacji lekarskiej;</p> <p>10) Rozmnażanie i rozwój. Uczeń:</p> <p>a) przedstawia cechy i przebieg fizycznego, psychicznego i społecznego dojrzewania człowieka;</p> <p>b) przedstawia podstawowe zasady profilaktyki chorób przenoszonych drogą płciową.</p> <p>3. Stan zdrowia i choroby. Uczeń:</p> <p>1) przedstawia znaczenie pojęć „zdrowie” i „choroba” (zdrowie jako stan równowagi środowiska wewnętrznego organizmu, zdrowie fizyczne, psychiczne i społeczne; choroba jako zaburzenie tego stanu);</p> <p>2) przedstawia negatywny wpływ na zdrowie człowieka niektórych substancji psychoaktywnych (tytoń, alkohol), narkotyków i środków dopingujących oraz nadużywania kofeiny i niektórych leków (zwłaszcza oddziałujących na psychikę);</p> <p>3) wymienia najważniejsze choroby człowieka wywoływane przez: wirusy, bakterie, protisty i pasożyty zwierzęce oraz przedstawia zasady profilaktyki tych chorób; w szczególności przedstawia drogi zakażenia się wirusami HIV, HBV i HCV oraz HPV, zasady profilaktyki chorób wywoływanych przez te wirusy oraz przewiduje indywidualne i społeczne skutki zakażenia;</p> <p>4) przedstawia czynniki sprzyjające rozwojowi choroby nowotworowej (np. niewłaściwa dieta, tryb życia, substancje psychoaktywne, promieniowanie UV) oraz podaje przykłady takich chorób;</p> <p>5) omawia podstawowe zasady profilaktyki chorób nowotworowych;</p> <p>6) uzasadnia konieczność okresowego wykonywania podstawowych badań kontrolnych (np. badania stomatologiczne, podstawowe badania krwi i moczu, pomiar pulsu i ciśnienia krwi);</p> <p>7) analizuje informacje dołączane do leków oraz wyjaśnia, dlaczego nie należy bez wyraźnej potrzeby przyjmować leków ogólnodostępnych oraz dlaczego antybiotyki i inne leki należy stosować zgodnie z zaleceniem lekarza (dawka, godziny przyjmowania leku i długość kuracji);</p> <p>8) przedstawia podstawowe zasady higieny;</p> <p>9) analizuje związek pomiędzy prawidłowym wysypianiem się, a funkcjonowaniem organizmu, w szczególności wpływ na procesy uczenia się i zapamiętywania oraz odporność organizmu.</p>
Chemia	<p>1. Powietrze i inne gazy. Uczeń wymienia źródła, rodzaje i skutki zanieczyszczeń powietrza; planuje sposób postępowania pozwalający chronić powietrze przed zanieczyszczeniami.</p> <p>2. Pochodne węglowodorów. Substancje chemiczne o znaczeniu biologicznym. Uczeń:</p> <p>1) opisuje właściwości i zastosowania metanolu i etanolu; zapisuje równania reakcji spalania metanolu i etanolu; opisuje</p>

	<p>negatywne skutki działania alkoholu etylowego na organizm ludzki;</p> <p>2) klasyfikuje tłuszcze pod względem pochodzenia, stanu skupienia i charakteru chemicznego; opisuje właściwości fizyczne tłuszczów; projektuje doświadczenie pozwalające odróżnić tłuszcz nienasycony od nasyconego.</p>
Fizyka	Fale elektromagnetyczne i optyka. Uczeń wyjaśnia pojęcia krótkowzroczności i dalekowzroczności oraz opisuje rolę soczewek w ich korygowaniu.
Informatyka/ zajęcia komputerowe	Bezpieczne posługiwanie się komputerem i jego oprogramowaniem, korzystanie z sieci komputerowej. Uczeń samodzielnie i bezpiecznie pracuje w sieci lokalnej i globalnej.
Wychowanie fizyczne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnoza sprawności i aktywności fizycznej oraz rozwoju fizycznego. Uczeń: <ol style="list-style-type: none"> 1) ocenia poziom własnej aktywności fizycznej; 2) wyjaśnia, jakie zmiany zachodzą w budowie ciała i sprawności fizycznej w okresie dojrzewania płciowego; 3) wymienia przyczyny i skutki otyłości oraz nieuzasadnionego odchudzania się i używania sterydów w celu zwiększenia masy mięśni. 2. Trening zdrowotny. Uczeń: <ol style="list-style-type: none"> 1) omawia zmiany zachodzące w organizmie w czasie wysiłku fizycznego; 2) wskazuje korzyści z aktywności fizycznej w terenie; 3) omawia korzyści dla zdrowia wynikające z podejmowania różnych form aktywności fizycznej w kolejnych okresach życia człowieka; 4) przeprowadza rozgrzewkę; 5) opracowuje i demonstruje zestaw ćwiczeń kształtujących wybrane zdolności motoryczne, w tym wzmacniające mięśnie brzucha, grzbietu oraz kończyn górnych i dolnych, rozwijające gibkość, zwiększające wytrzymałość, a także ułatwiające utrzymywanie prawidłowej postawy ciała; 6) opracowuje rozkład dnia, uwzględniając proporcje między pracą a wypoczynkiem, wysiłkiem umysłowym a fizycznym. 3. Sporty całego życia i wypoczynek. Uczeń wymienia miejsca, obiekty i urządzenia w najbliższej okolicy, które można wykorzystać do aktywności fizycznej. 4. Bezpieczna aktywność fizyczna i higiena osobista. Uczeń: <ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia najczęstsze przyczyny oraz okoliczności wypadków i urazów w czasie zajęć ruchowych, omawia sposoby zapobiegania im; 2) wskazuje zagrożenia związane z uprawianiem niektórych dyscyplin sportu;

	<p>3) demonstruje ergonomiczne podnoszenie i przenoszenie przedmiotów o różnej wielkości i różnym ciężarze;</p> <p>4) wyjaśnia wymogi higieny wynikające ze zmian zachodzących w organizmie w okresie dojrzewania.</p> <p>5. Edukacja zdrowotna. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wyjaśnia, czym jest zdrowie; wymienia czynniki, które wpływają pozytywnie i negatywnie na zdrowie i samopoczucie oraz wskazuje te, na które może mieć wpływ; 2) wymienia zachowania sprzyjające i zagrażające zdrowiu oraz wyjaśnia, na czym polega i od czego zależy dokonywanie wyborów korzystnych dla zdrowia; 3) identyfikuje swoje mocne strony, planuje sposoby ich rozwoju oraz ma świadomość słabych stron, nad którymi należy pracować; 4) omawia konstruktywne sposoby radzenia sobie z negatywnymi emocjami; 5) omawia sposoby redukcji nadmiernego stresu i konstruktywnego radzenia sobie z nim; 6) omawia znaczenie dla zdrowia dobrych relacji z innymi ludźmi, w tym z rodzicami oraz rówieśnikami tej samej i odmiennej płci; 7) wyjaśnia, w jaki sposób może dawać i otrzymywać różne rodzaje wsparcia społecznego; 8) wyjaśnia, co oznacza zachowanie asertywne i podaje jego przykłady; 9) omawia szkody zdrowotne i społeczne związane z paleniem tytoniu, nadużywaniem alkoholu i używaniem innych substancji psychoaktywnych; wyjaśnia, dlaczego i w jaki sposób należy opierać się presji oraz namowom do używania substancji psychoaktywnych i innych zachowań ryzykownych.
<p>Edukacja dla bezpieczeństwa</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ochrona przed skutkami różnorodnych zagrożeń. Uczeń: <ol style="list-style-type: none"> 1) przedstawia typowe zagrożenia zdrowia i życia podczas powodzi, pożaru itp.; 2) omawia zasady zachowania się podczas wypadków i katastrof komunikacyjnych, technicznych i innych. 2. Źródła promieniowania jądrowego i jego skutki. Uczeń: <ol style="list-style-type: none"> 1) wyjaśnia znaczenie pojęć: odkażanie, dezaktywacja, dezynfekcja, deratyzacja; 2) wyjaśnia, na czym polegają zabiegi sanitarne i specjalne. 3. Oznakowanie substancji toksycznych na środkach transportowych i magazynach. Uczeń: <ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia rodzaje znaków substancji toksycznych i miejsca ich eksponowania; 2) rozpoznaje znaki substancji toksycznych na pojazdach i budowlach; 3) posługuje się odzieżą ochronną.

	<p>4. Ostrzeżenie ludności o zagrożeniach i alarmowanie. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) definiuje i rozpoznaje rodzaje alarmów i sygnałów alarmowych. <p>5. Bezpieczeństwo i pierwsza pomoc. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) uzasadnia znaczenie udzielania pierwszej pomocy; 2) wzywa odpowiednią pomoc; 3) rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku; 4) omawia zasady zabezpieczenia miejsca wypadku; 5) wyjaśnia, jak należy udzielać pomocy w wypadku drogowym, przy kąpiel, złamania lodu, porażenia prądem; 6) omawia sposób wnoszenia poszkodowanego ze strefy zagrożenia; 7) rozpoznaje stan przytomności, bada oddech i tętno; 8) wymienia zagrożenia dla osoby nieprzytomnej; 9) układa osobę nieprzytomną w pozycji bezpiecznej; 10) wykonuje samodzielnie resuscytację krążeniowo-oddechową; 11) udziela pomocy osobie porażonej prądem; 12) wyjaśnia, dlaczego duży krwotok i wstrząs pourazowy zagrażają życiu; 13) tamuje krwotok za pomocą opatrunku; 14) udziela pomocy przy złamaniach i zwichnięciach; 15) udziela pomocy przy zatruciach: pokarmowych, lekami, gazami, środkami chemicznymi; 16) omawia skutki działania niskiej i wysokiej temperatury na organizm ludzki; 17) udziela pomocy osobie poszkodowanej przy oparzeniu termicznym i chemicznym.
<p>Wychowanie do życia w rodzinie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój człowieka: faza prenatalna, narodziny, faza niemowlęca, wczesnodziecięca, przedpokwitaniowa, dojrzewania, młodości, wieku średniego, wieku późnego. Życie jako fundamentalna wartość. 2. Budowa prawidłowych relacji z rodzicami. Konflikt pokoleń; przyczyny i sposoby rozwiązywania konfliktów. Odpowiedzialność wszystkich za atmosferę panującą w rodzinie. Rodzina niepełna. 3. Rola autorytetów w życiu człowieka. 4. Relacje międzyosobowe i ich znaczenie. Przyjaźń, zakochanie, miłość; pierwsze fascynacje, miłość platoniczna, miłość młodzięcza, miłość dojrzała. 5. Zachowania asertywne.

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Dojrzewanie. Rozumienie i akceptacja kryteriów dojrzałości biologicznej, psychicznej i społecznej. 7. Problemy i trudności okresu dojrzewania (napięcia seksualne, masturbacja), sposoby radzenia sobie z nimi, pomoc w rozeznaniu sytuacji wymagających porady lekarza lub innych specjalistów. 8. Różnice w rozwoju psychoseksualnym dziewcząt i chłopców; postawy i wzajemne oczekiwania. 9. Zagrożenia okresu dojrzewania: presja seksualna, uzależnienia, pornografia, prostytutka nieletnich. 10. Główne funkcje płciowości: wyrażanie miłości, budowanie więzi i rodzicielstwo. 11. Inicjacja seksualna; związek pomiędzy aktywnością seksualną a miłością i odpowiedzialnością; dysfunkcje związane z przedmiotowym traktowaniem człowieka w dziedzinie seksualnej. Ryzyko związane z wczesną inicjacją. 12. Kształtowanie i akceptacja tożsamości płciowej. Możliwości pomocy w pokonywaniu trudności związanych z tożsamością płciową. 13. Płodność wspólną sprawą kobiety i mężczyzny. 14. Planowanie rodziny. Metody rozpoznawania płodności. Antykoncepcja – aspekt zdrowotny, psychologiczny i etyczny. 15. Infekcje przenoszone drogą płciową. AIDS: drogi przenoszenia zakażenia, profilaktyka, aspekt społeczny. 16. Wartości związane z seksualnością człowieka: męskość, kobiecość, miłość, małżeństwo, rodzicielstwo. Znaczenie odpowiedzialności w przeżywaniu własnej płciowości oraz budowaniu trwałych i szczęśliwych więzi. 17. Wpływ sposobu spędzania wolnego czasu (w tym korzystania ze środków masowego przekazu) na człowieka.
Religia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Człowiek jako osoba; natura i godność człowieka. 2. Samowychowanie jako droga rozwoju. 3. Człowiek wobec wartości; człowiek wobec cierpienia i śmierci. 4. Moralne aspekty stosunku człowieka do świata przyrody.

KIERUNKI DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

<i>Grupa</i>	<i>Zadania</i>	<i>Działania</i>	<i>Odpowiedzialni</i>
<i>Szkoła Podstawowa – Edukacja Wczesnoszkolna</i>	<ul style="list-style-type: none"> Edukacja w zakresie bezpieczeństwa na drodze, w domu i w szkole 	<ul style="list-style-type: none"> Spotkanie z Policjantem: „Moja droga do szkoły” Pogadanka na temat zasad bezpieczeństwa w szkole i sposobów reagowania w sytuacjach zagrożeń Uczestnictwo w próbach ewakuacji na wypadek pożaru lub innych niebezpieczeństw - numery tel. Alarmowych 	<p>Pedagog szkolny Wychowawca Koordynator ds. bezpieczeństwa</p>
	<ul style="list-style-type: none"> Uświadomienie dzieciom do kogo mogą zwrócić się o pomoc w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia 	<ul style="list-style-type: none"> Zajęcia na temat kontaktów z obcymi: „Dobry i Zły dotyk”, Bezpieczeństwo w domu 	<p>Wychowawca, pedagog szkolny</p>
	<ul style="list-style-type: none"> Zapoznanie z ideą promocji zdrowego stylu życia 	<ul style="list-style-type: none"> Zajęcia na temat: Zdrowa żywność, Mój jadłospis, Jak dbać o własne zdrowie, Higiena osobista człowieka, Śnieżnobiały uśmiech, Mali Ratownicy – Pierwsza Pomoc Przedmedyczna 	<p>Nauczyciele Wychowawca</p>
	<ul style="list-style-type: none"> Kształtowanie właściwych nawyków higieny ciała 	<ul style="list-style-type: none"> Zajęcia na temat: Planowania dnia, Spędzania czasu wolnego, Dbania o czystość ciała i czystość w najbliższym otoczeniu Mycie rąk przed posiłkami Kontakty z rodzicami 	<p>Wychowawca</p>
	<ul style="list-style-type: none"> Kształtowanie umiejętności organizacji pracy i wypoczynku, przestrzeganie zasad bezpiecznego zachowania się 	<ul style="list-style-type: none"> Uczestnictwo w wycieczkach klasowych, zajęciach integracyjnych, spektaklach, programach profilaktycznych 	<p>Wychowawca</p>
	<ul style="list-style-type: none"> Rozwijanie pasji i zainteresowań uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> Możliwość udziału w zajęciach pozalekcyjnych, organizowanie wycieczek szkolnych, wzbogacenie zbiorów i czasopism dla dzieci w bibliotece szkolnej, korzystanie z tablic interaktywnych, przygotowanie 	<p>Wychowawca</p>

		uczniów do konkursów	
--	--	---------------------------------	--

<i>Grupa</i>	<i>Zadania</i>	<i>Działania: zajęcia pozalekcyjne, lekcje g-w, pogadanki, warsztaty, spektakle, wycieczki, konkursy - dotyczące zagadnień:</i>	<i>Odpowiedzialni</i>
Szkoła Podstawowa - KLASA VII	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie właściwych żywieniowych, nawyków higieny ciała 	<ul style="list-style-type: none"> • higieny ciała, odzieży, miejsca pracy i wypoczynku • estetyki i regularności spożywania zbilansowanych posiłków oraz zabezpieczenia ich przed zanieczyszczeniem i zepsuciem • rozwój fizyczny człowieka – okres dojrzewania 	Wychowawcy, nauczyciele we współpracy z sanepidem, pielęgniarką, pracownikami PPP
	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z ideą promocji zdrowego stylu życia • Profilaktyka uzależnień • Kształtowanie umiejętności organizacji pracy i wypoczynku • Przeciwdziałanie nadwadze i otyłości • Zwiększenie aktywności fizycznej uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> • zagrożeń wynikających ze stosowania używek i środków psychoaktywnych: alkoholu, papierosów • Dostarczanie aktualnych informacji na temat zagrożeń • Informowanie o obowiązujących w szkole e procedurach postępowania i metodach współpracy szkoły z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią, informowanie o konsekwencjach prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii • Udostępnianie informacji o pomocy specjalistycznej • zabaw ruchowych i rekreacji, organizacji odrabiania lekcji, nauki i czasu wolnego; prawidłowa postawa ciała- możliwość udziału w zajęciach gimnastyki korekcyjnej • zdrowego stylu życia, w tym umiejętności aktywnego spędzania wolnego czasu z zachowaniem równowagi między aktywnością fizyczną, praca umysłową a rozrywką przed komputerem i telewizją • zachęcanie do korzystania z oferty sportowych zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych: akrobatyki artystycznej, wyjazdów na basen, oferty gminnego trenera, karate itp. • możliwość dostosowania diety w szkolnej stołówce w związku ze 	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog we współpracy z sanepidem, pielęgniarką, pracownikami PPP

	<ul style="list-style-type: none"> • Edukacja w zakresie bezpieczeństwa na drodze, w domu i w szkole • Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie i respektowanie zasad bezpieczeństwa na drodze, podczas gier i zabaw ruchowych, BHP w szkole, uczestnictwo w próbach ewakuacji na wypadek pożaru lub innych niebezpiecznych sytuacji, zasady udzielania pierwszej pomocy • Mediacje rówieśnicze, pomoc, pośrednictwo w rozwiązywaniu sporów, konfliktów rówieśniczych 	<p>Wychowawcy, nauczyciele koordynator ds. bezpieczeństwa we współpracy z policją</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Uświadomienie dzieciom czyhających zagrożeń • Przeciwdziałanie kryzysom zdrowia psychicznego 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomości uczniów ich praw do intymności i szacunku • zagrożenia w internecie, anonimowość – pozorne bezpieczeństwo, konsekwencje dopuszczania się cyberprzemocy, postępowanie w przypadku doświadczania cyberprzemocy • uzależnienie od komputera, telefonu • zajęcia socjoterapeutyczne w szkole • troska o dobry klimat i relacje nauczycielsko – uczniowskie, budowanie zaufania i dobrej atmosfery • rozpoznawanie warunków rodzinnych uczniów we współpracy z GOPS, Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym, Policją • proponowanie diagnozy psychiatrycznej – w Ośrodku neuropsychiatrii dziecięcej i terapii np. w Ośrodku Interwencji Kryzysowej czy Poradniach Psychologiczno - Pedagogicznych 	<p>Wychowawcy, pedagog, nauczyciele koordynator ds. bezpieczeństwa we współpracy z policją i innymi jednostkami wspierającymi</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój osobisty, rozwój społeczny, integracja społeczności szkolnej, kształtowanie postaw prospołecznych 	<ul style="list-style-type: none"> • podstawowych zasad i reguł obowiązujących w relacjach międzyludzkich oraz potrzeb i problemów osób niepełnosprawnych, ludzi starszych i chorych • rozwijania umiejętności interpersonalnych, a zwłaszcza: empatii, współpracy, komunikowania się, mediacje w rozwiązywaniu konfliktów, asertywności, radzenia sobie z emocjami • rozwoju samoświadomości, samooceny, samodyscypliny 	<p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagog we współpracy z pracownikami PPP</p>

<i>Grupa</i>	<i>Zadania</i>	<i>Działania: zajęcia pozalekcyjne, lekcje g-w, pogadanki, warsztaty, spektakle, wycieczki, konkursy - dotyczące zagadnień:</i>	<i>Odpowiedzialni</i>
<i>Gimnazjum KLASY II - III, Liceum KLASA I-III</i>	<p>BEZPIECZEŃSTWO</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dbanie o bezpieczeństwo w szkole • Eliminowanie zagrożeń: przemoc, agresji, mobbingu • Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej <p>• Nadzorowanie zachowań uczniów</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poznawanie siebie, swoich mocnych i słabych stron • Budowanie poczucia własnej wartości • Odpowiedzialność za własne czyny, słowa, przyjęte zobowiązania • Radzenie sobie z problemami, poszukiwanie konstruktywnych rozwiązań • Rozwiązywanie konfliktów w klasach • Wartość koleżeństwa – integracja klasy • Zapoznanie i respektowanie zasad bezpieczeństwa na drodze, podczas gier i zabaw ruchowych, BHP w szkole, uczestnictwo w próbach ewakuacji na wypadek pożaru lub innych niebezpiecznych sytuacji, zasady udzielania pierwszej pomocy • Mediacje rówieśnicze, pomoc, pośrednictwo w rozwiązywaniu sporów, konfliktów rówieśniczych • zagrożenia w internecie, anonimowość – pozorne bezpieczeństwo, konsekwencje dopuszczania się cyberprzemocy, postępowanie w przypadku doświadczania cyberprzemocy • Dyżury nauczycielskie, monitoring wizyjny • Punktualne rozpoczynanie zajęć przez nauczycieli i uczniów 	<p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagog we współpracy z pracownikami PPP</p> <p>Dyrektor, nauczyciele</p>

	<p>ROZWÓJ OSOBISTY, SPOŁECZNY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promowanie kulturalnego zachowania się i odpowiedzialnej postawy uczniowskiej, kształtowanie postaw prospołecznych 	<ul style="list-style-type: none"> • Egzekwowanie przestrzegania regulaminu szkoły • Ustalanie zasad pracy, tworzenie kontraktów klasowych • Systematyczna ocena zachowania uczniów w tym kultury języka • Zasady dobrej komunikacji interpersonalnej • Pomoc w budowaniu relacji koleżeńskich i rodzinnych • Radzenie sobie z negatywnymi emocjami • Przygotowanie do podjęcia decyzji o dalszej drodze edukacyjnej i zawodowej • Respektowanie podstawowych zasad i reguł obowiązujących w relacjach międzyludzkich oraz potrzeb i problemów osób niepełnosprawnych, ludzi starszych i chorych • Rozwijanie umiejętności interpersonalnych, a zwłaszcza: empatii, współpracy, komunikowania się, mediacje w rozwiązywaniu konfliktów, asertywności, radzenia sobie z emocjami • Rozwoju samoświadomości, samooceny, samodyscypliny 	<p>Wychowawcy, nauczyciele</p> <p>Wychowawcy, pedagog</p>
	<p>ZAPOBIEGANIE UZALEŻNIENIOM</p> <ul style="list-style-type: none"> • narkotyki, alkohol, papierosy, internet, gry komputerowe, napoje energetyczne, dopalacze 	<ul style="list-style-type: none"> • Uświadamianie uczniom rodzajów i skutków uzależnień • Dostarczanie aktualnych informacji na temat zagrożeń • Informowanie o obowiązujących w szkole e procedurach postępowania i metodach współpracy szkoły z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią, informowanie o konsekwencjach prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii • Udostępnianie informacji o pomocy specjalistycznej • Obalanie mitów związanych z sięganiem po środki psychoaktywne • Ćwiczenie asertywnych zachowań w trudnych sytuacjach • Spotkania ze specjalistami, terapeutami uzależnień • Obchody Światowego Dnia Bez Tytoniu • Grupy socjoterapeutyczne • Przestrzeganie procedur wewnętrznych w przypadku wystąpienia wymienionych zagrożeń • Przekazywanie zasad bezpiecznego korzystania z telefonu, gier komputerowych, internetu 	<p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagog we współpracy z pracownikami PPP i innych instytucji: Monarem, Sanepidem, Policją</p>

	<p>ZDROWIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promowanie zdrowego stylu życia • Nadwaga, otyłość, cukrzyca – choroby cywilizacyjne • Zwiększenie aktywności fizycznej uczniów • Higiena osobista • Przeciwdziałanie kryzysom zdrowia psychicznego • Troska o prawidłową postawę ciała 	<ul style="list-style-type: none"> • Zdrowa, urozmaicona dieta • możliwość dostosowania diety w szkolnej stołówce w związku ze specjalnymi potrzebami żywieniowymi uczniów. • Zapobieganie zaburzeniom odżywiania anoreksji, bulimii • Sprawność i forma fizyczna – zapobieganie otyłości • Przynoszenie wyposażenia szkolnego wyłącznie w plecakach, a nie w torbach noszonych na jedno ramię • Higiena osobista w okresie dojrzewania • Sposoby radzenia sobie ze stresem • zajęcia socjoterapeutyczne w szkole • troska o dobry klimat i relacje nauczycielsko – uczniowskie, budowanie zaufania i dobrej atmosfery • rozpoznawanie warunków rodzinnych uczniów we współpracy z GOPS, Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym, Policją • proponowanie diagnozy psychiatrycznej – w Ośrodku neuropsychiatrii dziecięcej i terapii np. w Ośrodku Interwencji Kryzysowej czy Poradniach Psychologiczno – Pedagogicznych w przypadkach trudności w integracji z grupą rówieśniczą, podejrzeń depresji, samookaleczania, próby samobójczej 	<p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagog we współpracy z pracownikami PPP i innych instytucji</p>
	<p>DOJRZEWANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • edukacja seksualna • HIV, AIDS, 	<ul style="list-style-type: none"> • Szacunek do własnego ciała • Zapobieganie wczesnej inicjacji seksualnej, zagrożenia i skutki • Kształtowanie świadomości na temat chorób przenoszonych drogą płciową • Interwencje w przypadku wczesnej inicjacji seksualnej 	<p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagog we współpracy z pracownikami PPP i innych instytucji</p>
	<p>FREKWENCJA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Budzenie zainteresowań i motywacji do nauki poprzez uczestnictwo w zajęciach wyrównawczych, udział w zajęciach pozalekcyjnych, pomoc koleżeńska; ukierunkowane na dalsze życiowe losy ucznia • Systematyczna kontrola frekwencji uczniów • Przestrzeganie procedur wewnętrznych w przypadku wystąpienia wysokiej absencji, porzucenia nauki szkolnej 	<p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, dyrektor szkoły</p>

<p style="text-align: center;">RODZICE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Szkoła jest sojusznikiem w procesie wychowania dziecka • Rodzice aktywnie uczestniczą w życiu szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> • Stała współpraca z rodzicami i dostarczanie im aktualnych informacji na temat zagrożeń oraz skutecznych sposobów prowadzenia wszelkich działań wychowawczych i profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem ryzyka zażywania substancji i środków psychoaktywnych • Wskazywanie metod redukujących zagrożenia • Informowanie rodziców o brakach edukacyjnych i nieprawidłowych zachowaniach dzieci • Wspólne poszukiwanie rozwiązań w sytuacjach zagrożeń, Udostępnianie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej • Informowanie o obowiązujących w szkole e procedurach postępowania i metodach współpracy szkoły z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią, informowanie o konsekwencjach prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii • Edukacja pedagogiczna rodziców – uświadamianie rodzicom, że rodzina jest jednym z najważniejszych czynników chroniących dziecko przed zagrożeniami wszelkiego pochodzenia
<p style="text-align: center;">NAUCZYCIELE I INNI PRACOWNICY SZKOŁY</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Podnoszenie wiedzy i umiejętności dydaktycznych i wychowawczych nauczycieli (kursy, warsztaty, samokształcenie) w zakresie umiejętności dobrego porozumiewania się z uczniami, reagowania w przypadkach agresji i przemocy, mechanizmów uzależnień, rozwiązywania konfliktów • Dostarczanie aktualnych informacji na temat zagrożeń oraz skutecznych sposobów prowadzenia wszelkich działań wychowawczych i profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem ryzyka zażywania substancji i środków psychoaktywnych • Informowanie o obowiązujących w szkole e procedurach postępowania i metodach współpracy szkoły z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią, informowanie o konsekwencjach prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii i innych przepisów • Udostępnianie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej • Uaktualnianie oferty biblioteki szkolnej; materiałów i publikacji w zakresie profilaktyki • Organizowanie imprez dla całej społeczności szkolnej w celu integracji uczniów ze swoją szkołą • Włączanie samorządu uczniowskiego do konkretnych działań profilaktycznych i ogólnorozwojowych • Starania w celu zapewnienia uczniom alternatywnych możliwości spędzania wolnego czasu (atrakcyjna oferta zajęć pozalekcyjnych) • W przypadku niepowodzeń szkolnych udzielanie uczniowi wczesnego wsparcia, redukcja zachowań jawnie krytykujących • Rozpoznawanie trudności materialnych oraz organizowanie w miarę możliwości pomocy • Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie we współpracy z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym wg odrębnych przepisów. 	

EWALUACJA

Ewaluacja programu wychowawczo-profilaktycznego polega na zaplanowanym i systematycznym gromadzeniu i przetwarzaniu informacji o warunkach, przebiegu i skuteczności prowadzonych w szkole działań.

Ocena skuteczności pozwoli na wprowadzenie odpowiedniej modyfikacji przez co podniesiona zostanie jakość prowadzonych działań.

Ewaluacja prowadzona będzie poprzez:

- 1) Obserwację zachowań uczniów na przestrzeni roku szkolnego,
- 2) Wywiady z rodzicami uczniów w temacie prowadzonych badań,
- 3) Przeprowadzania badań ankietowych wśród uczniów, nauczycieli oraz rodziców,
- 4) Analizę dokumentacji np. protokoły z posiedzeń szkolnych, sprawozdania wychowawców klas, sprawozdania pedagoga/ psychologa szkolnego, dzienniki lekcyjne, opinie, świadectwa, artykuły prasowe o szkole, archiwalia.